

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ФІЛОЛОГІЇ ТА МЕТОДИКИ
ВИКЛАДАННЯ
ГУМАНІТАРНИХ
ДИСЦИПЛІН**

**Збірник
наукових праць**

2019

ББК 81.2
А - 43
УДК: 81. 243

Актуальні проблеми філології та методики викладання гуманітарних дисциплін: Збірник наукових праць. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. — Рівне: РДГУ, 2019. — 184 с.

Збірник наукових праць містить статті з актуальних проблем викладання іноземної мови, філології, теоретико-методологічних, культурологічних, літературознавчих, мовознавчих проблем спілкування.

Матеріали можуть бути корисними для науковців, працівників навчальних закладів, викладачів та студентів вищих педагогічних навчальних закладів.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор:

Совтис Наталія Миколаївна – доктор філологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Заступник головного редактора:

Мороз Людмила Володимирівна – кандидат філологічних наук, професор (відповідальний редактор) (Рівненський державний гуманітарний університет).

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ:

Деменчук Олег Володимирович – доктор філологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Литвиненко Світлана Анатоліївна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Малафійк Іван Васильович – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент АПСН (Рівненський державний гуманітарний університет);

Михальчук Наталія Олександрівна – доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Павелків Роман Володимирович – доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Петренко Оксана Борисівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Сіранчук Наталія Миколаївна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Шугасва Людмила Михайлівна – доктор філософських наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Ямницький Вадим Маркович – доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Бігунова Світозара Анатолівна – кандидат психологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет);

Бісовецька Людмила Андріївна – кандидат філологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет);

Кучма Тетяна Валерівна – кандидат філологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет);

Лук'яник Людмила Василівна – кандидат педагогічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет);

Ніколайчук Галина Іванівна – кандидат педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Павелків Катерина Миколаївна – кандидат педагогічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет);

Постоловський Руслан Михайлович – кандидат історичних наук, професор, член-кореспондент Міжнародної слов'янської академії наук, ректор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Романюк Світлана Констянтинівна – кандидат філологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет);

Ясногурська Людмила Михайлівна – кандидат філологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет).

Затверджено Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 10 від 28.11.2019 р.).

За достовірність фактів, дат, назв і т. п. відповідають автори статей. Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії. Рукописи рецензуються і не повертаються.

Адреса редакції: 33028 м. Рівне, вул. Пластова, 31. Рівненський державний гуманітарний університет

УДК 373.3.016:811.161.2(07)

Л.В. ЛУК'ЯНИК, В.О. СТАРОВОЙТ

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ФОНЕТИКО-ОРФОЕПІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

У даній статті розглядається проблема формування фонетико-орфоепічної компетентності учнів початкових класів, з'ясовується суть поняття фонетико-орфоепічної компетентності, аналізуються погляди на дану проблему в сучасній лінгводидактиці. Обґрунтовується практична цінність формування фонетико-орфоепічної компетентності та окреслюються чинники, які є причиною орфоепічних помилок у мовленні школярів.

Ключові слова: фонетико-орфоепічна компетентність учнів початкових класів.

Постановка проблеми. Українська мова є обов'язковим предметом вивчення в усіх навчальних закладах країни. У Державному стандарті початкової освіти однією з ключових компетентностей є володіння державною українською мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях» [3].

У «Великому тлумачному словнику сучасної української мови» подається таке визначення поняття «компетентний»: це той, хто «має достатні знання в якій-небудь галузі, який з чим-небудь добре обізнаний; тямущий; який ґрунтується на знанні; кваліфікований», тобто володіє компетенціями, наприклад, мовною, під якою розуміється знання учасниками комунікації норм і правил сучасної української літературної мови та вміле їх використання в продукуванні висловлювань [1]. Складниками мовної компетенції є граматична, лексична, орфографічна, пунктуаційна, фонетична, орфоепічна компетентності. Під фонетико-орфоепічною компетенцією маємо на увазі таку, що передбачає знання звукових засобів сучасної літературної мови та вміння мовця ними користуватися й забезпечує відтворення звукового образу мови, правильне звукове оформлення мовлення.

Аналіз досліджень. Питання формування фонетико-орфоепічної компетенції учнів початкових класів на сьогодні в повній мірі не вивчене. Результати педагогічних досліджень з даної теми вказали на недостатньо розроблені технології засвоєння й застосування фонетичного матеріалу на уроках мови, простежується відсутність науково обґрунтованих способів керівництва навчальним процесом (методи, прийоми, форми та засоби навчання) фонетичного спрямування. Дослідження показали, що існує низка недоліків, які знижують рівень ефективності фонетико-графічної роботи, що, певною мірою, негативно впливає на шкільні досягнення учнів початкових класів. У той же час шкільна практика підтверджує, що у процесі вивчення мовних, орфографічних тем на уроці практично відсутні спостереження учнів за звуковими мовними явищами; недостатні артикуляційно-слухові й орфоепічні вправи; не завжди увага зосереджується на чіткості вимови звуків, на вживанні висловів у плані чіткого розмежування звука й букви. Проблема формування фонетико-графічної компетентності учнів початкових класів перебуває в центрі уваги українських науковців (М. Вашуленко, Н. Деркач, П. Жедек, Г. Коваль, О. Савченко, Н. Скрипченко, Н. Тоцька, О. Хорошковська та ін.). Дане питання досліджувалося в різних напрямках: методика роботи над фонетичним матеріалом і вимовою (Н. Василенко, Ж. Горіна, А. Коваль); вікові особливості засвоєння звукової сторони мовлення (В. Бельтюков, О. Гвоздев, С. Натальїна, А. Салахова та ін.); формування орфоепічних навичок українського мовлення учнів початкових класів (М. Вашуленко, Н. Тоцька, О. Хорошковська та ін.); методика роботи над фонетичним матеріалом і вимовою (С. Бернштейн, Н. Босак, О. Паскаль, О. Трифонова, М. Успенський та ін.); питання порушення звуковимови (В. Бадер, М. Львов, Н. Тоцька, Т. Туманова, Л. Щерба та ін.); корекція відхилень у мовному розвитку учнів (А. Богомолова, М. Савченко, А. Колупаєва, Н. Савінова та ін.).

Проблему засвоєння орфоепічних знань на уроках рідної мови у початкових класах розглядали А. Багмут, В. Бадер, О. Бондаренко, М. Вашуленко, В. Зівако, С. Непийвода, Л. Кацюк, М. Львов, О. Передрій та інші вчені. Проте дана проблема залишається до кінця нерозв'язаною, оскільки методистами окреслено лише загальні вимоги до вивчення елементів орфоєпії у початкових класах. Практично відсутнє методичне забезпечення вивчення орфоепічного матеріалу. Саме згадані вище чинники роблять проблему вивчення орфоєпії актуальною для сучасної початкової школи.

Мета статті полягає в теоретичному обґрунтуванні необхідності формування фонетико-орфоепічних умінь в учнів початкових класів.

Об'єктом статті є фонетико-орфоепічна компетентність учнів початкових класів.

Предметом дослідження є методичне забезпечення процесу формування орфоепічних навичок на уроках рідної мови в початкових класах.

Завдання дослідження полягає в окресленні особливостей формування фонетико-орфоепічної компетентності учнів початкових класів та реалізації системи роботи під час опрацювання фонетичного та орфоепічного матеріалу в початковій школі.

Фонетико-орфоепічна компетенція – це система, одиницями якої є фонетичні знання, фонетичні навички (із членуванням на слухо-вимовні й акцентно-інтонаційні) й фонетичні вміння. Під фонетичними знаннями розуміємо передбачуване навчальною програмою засвоєння лінгвістичних понять, закономірностей, правил із курсу фонетики української мови, вивчення основних фонетичних одиниць, звукових явищ різного

рівня – від звука до речення. Під слухо-вимовними навичками розуміємо фонемно правильну вимову звуків у потоці мовлення й розуміння всіх звуків під час аудіювання й читання вголос. Акцентно-інтонаційні навички – це правильне наголошування слів і словоформ, коректне інтонаційно-ритмічне оформлення мовлення. Необхідною передумовою для реалізації принципу свідомого вивчення фонетичного матеріалу й створення відповідної мотиваційної основи в процесі навчання школярів є формування спеціальних фонетичних умінь, під якими розуміємо володіння прийомами педагогічної діяльності щодо організації навчання фонетичного аспекту української мови. Відтак, процес формування фонетико-орфоепічної компетенції як системи передбачає не тільки засвоєння знань, оволодіння вміннями й навичками, а й спроможність учнів мобілізувати й реалізувати означені компоненти на практиці

Чинна програма для початкової школи визначає для вивчення учнями такий теоретичний і поняттєвий мінімум із орфоєпії: органи мовлення, звуки мовлення, голосні і приголосні звуки, тверді, м'які, пом'якшені, глухі та дзвінкі приголосні звуки (парні й ті, що не мають парних звуків), наголос, наголошений і ненаголошений звук (голосний), склад, уподібнення приголосних звуків.

Формування відповідних умінь в учнів початкових класів безпосередньо залежить від повноти і точності орфоєпічних знань. Так, учні повинні вміти ділити слово на склади, визначати в словах наголошені і ненаголошені, відкриті й закриті склади, виділяти у слові звуки, співвідносити їх із буквами, визначати звукове значення букв у слові, виконувати повний і частковий фонетичний розбір слів, характеризуючи кожен звук у слові, розрізняти наголошені і ненаголошені голосні, дзвінкі і глухі, м'які і тверді приголосні, правильно і чітко вимовляти всі звуки мовлення, наголошувати слова в усному мовленні, знаходити невідповідність між вимовою і написанням слів, удосконалювати власне та чуже мовлення.

Значення і місце орфоєпії у шкільному курсі української мови обумовлене тією роллю, яку відіграє її звукова сторона. Звуки є матеріальним засобом реалізації лексичних і граматичних значень, будівельним матеріалом для слів і словоформ. Усі мовні значення — і лексичні, і граматичні — виражаються за допомогою звуків і поза звуковою формою не існують.

Орфоєпія — складова частина загальної структури мови, одна з її систем. Таке розуміння орфоєпії дає можливість побудувати вивчення лексики і граматики на орфоєпічній основі, здійснюючи цим самим принцип випереджаючого навчання усного мовлення, і вивчати теоретичні відомості з орфоєпії не ізольовано, а як перший рівень цілісної структури рідної мови. Розкрити учням роль у мові звукової сторони, показати зв'язок орфоєпії з лексичними і граматичними явищами — важливе теоретичне завдання вивчення орфоєпії в школі, бо без знайомства з орфоєпічною системою мови неможливе її теоретичне чи практичне вивчення.

Для того, щоб своєю мовою впливати на слухачів, недостатньо однієї якості і чистоти дикції, необхідна ще й правильність вимови окремих слів. Можна ясно і чітко вимовляти окремі звуки і слова, але якщо вимова їх не відповідає орфоєпічним нормам, то мова в цілому не забезпечить легкості і швидкості розуміння змісту, який вона виражає. Тому орфоєпія має важливе значення в техніці мовлення учнів. Це система загальноприйнятих правил, що визначають нормативну літературну вимову. Якщо дикція — це правильна роздільна вимова окремих мовних звуків, то орфоєпія — правильна вимова цих звуків.

Зважаючи на вікові особливості учнів початкових класів і особливості лінгвістичного матеріалу, який вони засвоюють на уроках рідної мови, формування системи загальнонавчальних умінь має здійснюватися на основі аналізу, синтезу, виділення головного, порівняння, узагальнення, систематизації, конкретизації, експериментування, аналогії, моделювання, постановки і розв'язання проблеми.

Вивчення орфоєпії української мови має велике значення на усіх етапах шкільного навчання. Особливо важливим є засвоєння такого матеріалу в початкових класах. Учні початкових класів повинні опанувати новий матеріал, володіти основними орфоєпічними поняттями. Працюючи над вивченням звуків і наголосу у початкових класах, учні також набувають навичок самостійної роботи над новим матеріалом, удосконалюють свою вимову. Однак вікові психологічні особливості дітей молодшого шкільного віку зумовлюють специфіку подачі навчального матеріалу та його засвоєння. Цей факт слугує причиною того, що чи не найважливішу роль у засвоєнні матеріалу відіграє зацікавленість учнів, зрозумілість та доступність пропонованого навчального матеріалу.

Оволодіння правильним усним мовленням — процес, який складається з активних дій дитини: фізичних рухів мовних органів (зовнішні дії) та зусиль інтелектуально-емоційних (внутрішні дії). Із багатьох дій, які учень виконує на уроці в процесі мовного спілкування, виділяються ті, без яких орфоєпічні навички сформувати неможливо:

- 1) активна вимова і слухання мовних одиниць (робота органів мовлення — фізичні рухи м'язів мовного апарату; напруження слухових органів);
- 2) розуміння мовних одиниць: співвідношення комплексів звуків (морфем, слів, речень) із позамовною реальністю;
- 3) постійне зіставлення власної вимови із зразками орфоєпічно правильного мовлення (робота фізіологічного апарату мовлення);
- 4) запам'ятовування (робота пам'яті).

Наведені компоненти процесу формування в учнів орфоєпічних навичок свідчать, що, крім механічних дій, які ґрунтуються на наслідуванні, для цього процесу обов'язковими є і розумові операції (дії). На цій основі процес формування фонетичних навичок не може протікати стихійно, він має бути організований як

навчальний, педагогічно спрямований, а самі ці навички повинні стати в один ряд з іншими навчальними навичками.

Відхилення від правильної вимови, що трапляються в мовленні учнів початкових класів, найчастіше пояснюються діалектним оточенням. Користуючись відповідними методичними прийомами, добираючи для цього систему різноманітних тренувальних вправ, учитель має працювати не тільки над ознайомленням учнів з основними правилами літературної вимови, а й над подоланням окремих вимовних вад, які вже склалися в мовленні дітей у дошкільному віці.

У доборі методичних прийомів для опрацювання орфоепічного матеріалу в початкових класах слід враховувати, що паралельно з прийомом наслідування необхідно також застосовувати прийоми свідомого артикулювання та порівняння мовних одиниць.

Робота над орфоепією в початковій школі найчастіше будується з опорою на методи і прийоми, в основі яких лежить наслідування. Однак ці прийоми, пасивні за своїм характером, не завжди є результативними. Тому, при всій важливості імітаційного прийому (наслідування), якщо його застосовувати тільки в «чистому» вигляді, успіху можна досягти лише за умови тривалого тренування. В окремих випадках він взагалі не дає істотних наслідків. Тому в результаті учень не набуває вміння вільно керувати своїм мовним апаратом для усвідомленого творення засвоєного звука, щоб при необхідності коригувати його діяльність.

Для оволодіння правильним мовленням у дітей молодшого шкільного віку мають бути відпрацьовані рухи мовного апарату, необхідні для вимовляння всіх звуків та їх позиційних варіантів. Правильна вимова засвоюється успішно, якщо дитина набуває вміння артикулювати звуки і модулювати елементи інтонації, а також виділяти їх на слух із звукових комплексів. У формуванні в учнів навичок самоконтролю за вимовою важливу роль відіграє мотиваційний фактор. Для досягнення успіху необхідно викликати в дітей зацікавленість артикуляційно-слуховими вправами, допомогти їм усвідомити необхідність їхнього виконання, прищепити смак до таких занять, що значною мірою сприяє загостренню дитячої спостережливості, удосконаленню мовного слуху. Спостереження за власною артикуляцією, узгоджені зі слуховими сприйняттями, створюють надійну основу для удосконалення мовного розвитку учнів початкових класів у фонетико-орфоепічному плані.

Сучасна програма з української мови для початкових класів ставить спеціальну вимогу широко використовувати прийоми зіставлення та протиставлення мовних явищ з метою формування та класифікації нових понять. Прийом порівняння, зокрема, порівняння звукових явищ, використовується ще недостатньо. В одних випадках учителям важко добирати мовний матеріал для порівняння, а в інших вони не володіють методикою застосування цього прийому.

Під час вивчення орфоепії використовуються різні методи і прийоми навчання. Їх вибір і застосування залежать від характеру матеріалу. Так, під час ознайомлення учнів із звуковою системою української мови, її якість, походженням і становленням української графіки варто застосувати слово вчителя (розповідь чи пояснення), під час вивчення ролі звуків у мовленні, їх акустико-фізіологічних властивостей, позначення звуків на письмі широко використовуються методи бесіди, спостережень, аналізу мовних явищ з елементами проблемного навчання.

Засвоїти правильну артикуляцію звуків, подолати орфоепічні відхилення допомагають аудіозаписи. Вони сприяють розвитку фонематичного слуху, виховують естетичні смаки дітей. Прослуховування CD-записів є ефективним засобом правильної вимови і може використовуватись не тільки на уроках орфоепії, фонетики, а й лексики, морфології, синтаксису.

Більшість завдань будуються на основі спостережень над природою звуків, роботою органів мовлення, сполучуваністю звуків і їх функцією в мові. Вправи на аналіз фонетичних явищ проводяться індуктивним способом. При цьому слід дотримуватись при спостереженнях і в розборі послідовності від звука до букви, щоб учні засвоїли, що первинним є усне мовлення, а писемне – вторинним. Така послідовність завдань забезпечується послідовністю вивчення програмового розділу: спочатку фонетика, потім орфоепія.

Висновки. Для успішної реалізації навчальних завдань у процесі викладання фонетики потрібно запроваджувати наявні активні методи навчання, що стимулюють позитивну мотивацію роботи, забезпечують розумову і мовленнєву активність. Оптимальними з цього погляду є виконання вправ і завдань навчального, розвивального, проблемного, тренувального та ігрового характеру. При цьому засвоєння знань на теоретичному і практичному рівнях проходить одночасно, доповнюючи одне одного. Дані завдання повинні бути різноманітними, поданими в ієрархічній послідовності, містити елементи новизни, що потребує обґрунтування їх методики, певних інтелектуальних зусиль учнів під час опрацювання. У процесі теоретичного вивчення застосовувати пояснювально-ілюстративний (слово вчителя, пояснення з використанням підручника) і частково-пошуковий (бесіда, спостереження над мовою) методи. Зіставлення артикуляції різних звуків в українській мові, порівняння діалектної вимови з літературною допоможе усвідомити специфіку кожного звука. Належне місце в роботі над фонетикою й орфоепією мають зайняти наочні й технічні засоби. Різноманітною має бути система тренувальних вправ із фонетики й орфоепії: фонетичний розбір, списування з фонетичним і орфоепічним завданням, навчальні диктанти, робота з орфоепічним словником, виразне читання текстів, вивчення напам'ять спеціально дібраних текстів із метою удосконалення орфоепічних навичок.

ЛІТЕРАТУРА

1. Великий тлумачний словник сучасної української / Укладач В. Бусел. Перун, 2009. 1736 с.

2. Літературна норма і мовна практика : монографія / [С. Я. Єрмоленко, С. П. Бибик, Т. А. Коць та ін.] ; за ред. С. Я. Єрмоленко. Ніжин : ТОВ „Видавництво „Аспект-Поліграф”, 2013. 320 с.
3. Державний стандарт початкової освіти (МОН України. [Електронний ресурс]: Режим доступу: www.mon.gov.ua
4. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1 – 4 класи. Українська мова. [Електронний ресурс]. Ресурс доступу: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/pochatkova-shkola.html>

This article deals with the problem of formation of phonetic-orthoepic competence of elementary school students, clarifies the essence of the concept of phonetic-orthoepic competence, analyzes views on this problem in modern linguistics. The practical value of the formation of phonetic-orthoepic competence is substantiated and the factors that cause ortho-epic errors in the speech of schoolchildren are outlined.

Key words: *phonetic-orthoepic competence of elementary school students.*

УДК 811.111-028.31:373.2.016

С.С. ВАСИЛЬКЕВИЧ, А. В. ЖДАНЮК

ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК ЧИТАННЯ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ З ВИКОРИСТАННЯМ НАОЧНОСТІ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

У статті проаналізовано існуючий стан і перспективи розвитку питання формування знань і вмінь молодших школярів у процесі навчання читання на уроках англійської мови засобами наочності. У роботі описано теоретичні аспекти навчання читання англійською мовою на початковому ступені, охарактеризовано види читання та характер текстів для читання англійською мовою у початковій школі, вказано труднощі, які виникають під час навчання читання іноземною мовою та способи їх подолання. У даній статті уточнено зміст принципу наочності, обґрунтовано необхідність застосування видів наочності під час навчання читання іноземною мовою. Ця робота розкриває суть та особливості використання наочного матеріалу як засобу наочності, розглянуто наочний матеріал з точки зору класифікації. У статті описано дидактичні й методичні рекомендації щодо використання засобів наочності.

Ключові слова: *початкова школа, мовленнєва діяльність, читання, наочність, принцип наочності, засоби наочності, наочний матеріал.*

Постановка проблеми. Навчання англійської мови на початковому ступені у сучасному загальноосвітньому навчальному закладі є надзвичайно важливим. Це процес багатоаспектний, що включає в себе навчання усіх розділів мови (фонетики, лексики, граматики) необхідних для формування мовної та мовленнєвої компетенції учнів. Одним із завдань навчання молодших школярів іноземної мови є розвиток умінь читати нескладні автентичні тексти та розуміти їх. Процес оволодіння цим умінням починається з навчання техніки читання, яке забезпечує автоматизованість сприйняття графічних образів, співвіднесення їх зі звуковими відповідниками та їхнім значенням, а також із озвученням їх уголос або подумки. Це визначає важливе місце читання на кожному занятті з англійської мови.

Однією з основних проблем навчання є проблема відбору текстів і чітка організація роботи з ними. Адже досить часто учні працюють з текстами, які їх не цікавлять. Це не лише зниження мотивації навчання, але й втрата змісту самого читання як виду мовленнєвої діяльності. Аналіз останніх досліджень і публікацій. Предметом дослідження багатьох вчених та педагогів є питання навчання читання іноземною мовою учнів початкової школи. Проблему формування навичок читання як у рідній, так і в іноземній мовах висвітлювали З.М. Цветкова, Д.Б. Ельконін, В.М. Плахотник, О.Д. Кузьменко, Е.Г. Тен, а також С. Bran Lupan, G. Doman, S. Wren та ін. Зокрема, М.Н. Кравченко розглядав питання початкового етапу навчання читання в умовах усного випередження, О.О. Ленська – проблеми навчання читання англійською мовою дітей молодшого шкільного віку. М.З. Біболетова досліджувала навчання дітей англійської мови, І.С. Степнова – використання звуко-буквеного аналізу в техніці читання на початковому етапі, З.Н. Нікитенко та О.І. Негневицька – вивчення алфавіту, О.Б. Бігич розробляла ігрові вправи для навчання техніки читання та письма. В своєму дисертаційному дослідженні М.В. Денисенко висвітлила навчання техніки читання англійською мовою учнів початкової школи, а К.І. Онищенко – дітей другого класу; А.П. Старков, М.З. Біболетова, І.Н. Верещагіна, З.Н. Нікитенко, С.К. Фоломкіна та інші створили низку технологій та відповідних прийомів [15].

Аналіз досліджень. У дослідженнях Т.Г. Васильєвої і М.В. Денисенко, сучасні технології навчання техніки читання англійською мовою не дають бажаних результатів через низку причин. Так, наприклад, М.В. Денисенко вважає, що техніка читання ототожнюється зі швидкістю читання, а іноді підмінюється іншими поняттями [3, с. 6]. Одночасно, на думку дослідниці, існують розбіжності між теорією і практикою навчання техніки читання. Т.Г. Васильєва зазначає, що навчання читання англійською мовою ускладнено через те, що процес формування у молодших школярів відповідних навичок та вмінь в рідній мові навіть на початку другого року ще не завершений. Другою причиною автор вважає той факт, що в рідній мові використовується звуковий аналітико-синтетичний метод, а для навчання англійської – транскрипційний або метод цілих слів. Тому при паралельному використанні цих методів виникає явище інтерференції.

ЗМІСТ

<i>Ясногурська Л.М.</i> Подружня зрада у паремійних фондах англійської та української мов	3
<i>Совтис Н.М.</i> Основні засади опису мовної картини світу	7
<i>Щербачук Н.П.</i> Особливості функціонування та засоби вираження адвербіальних синтаксем у простих реченнях-репліках	10
<i>Мороз Н.М.</i> Структурні особливості концепту «кохання/love» в англійській мові	12
<i>Мороз Л.В.</i> Структурно-семантичні ознаки та художній феномен рольової лірики	19
<i>Михальчук Н.О., Набочук О.Ю.</i> Психолінгвістична термінологія в парадигмі лінгвістичної прагматики	23
<i>Івашкевич Е.Е., Антюхова Н.І.</i> Рівні професійного становлення майбутнього перекладача	26
<i>Павелків К.М., Попова А.В.</i> Сучасне викладання іноземних мов. Оцінюємо все по-різному	32
<i>Ясногурська Л.М., Кіряк Т.І.</i> Використання превентивної адаптаційної системи в дошкільних закладах	34
<i>Бісовецька Л.А., Дацшина І.В.</i> Методика формування в учнів початкових класів умінь створювати текст.....	37
<i>Данілова Н.Р., Кардаш Н.О.</i> Роль ігор у вивченні англійської мови дітей старшого дошкільного віку	39
<i>Лук'яник Л.В., Старовойт В.О.</i> Особливості формування фонетико-орфоепічної компетентності учнів початкових класів на уроках української мови	42
<i>Василькевич С.С., Жданюк А.В.</i> Формування навичок читання англійською мовою з використанням наочності у початковій школі	45
<i>Романюк С.К., Лук'яничук О.П.</i> Основи розвитку у старших дошкільників іншомовного лексичного запасу засобами мистецтва живопису	48
<i>Мороз Н.М., Ячменник Р.О.</i> Особливості вивчення англійської мови у закладах дошкільної освіти	51
<i>Мороз Л.В., Кухновець Л.П.</i> Професійна готовність майбутніх вихователів до навчання дітей дошкільного віку іноземної мови	53
<i>Денисюк Л.В., Петровець В.М.</i> Просвітницька робота з батьками у вивченні англійської мови засобами образотворчого мистецтва	55
<i>Лук'яник Л.В., Піхоцька О.М.</i> Феномен поняття «нетрадиційні уроки», класифікація нетрадиційних уроків	58
<i>Мороз Л.В., Хрящевська Т.В.</i> Виховання екологічних компетентностей у старших дошкільників засобами іноземної мови	61
<i>Сіранчук Н.М., Сидорчук К.В.</i> До проблеми розвитку культури мовлення учнів початкової школи на уроках української мови	63
<i>Василькевич С.С., Казмірук О.П.</i> Інноваційні технології вивчення іноземної мови у початковій школі	67
<i>Данілова Н.Р., Давидюк Т.В.</i> Гра як засіб формування іншомовної комунікативної компетенції дошкільників	70
<i>Романюк С.К., Блицик А.В.</i> Використання іноземної мови в ігровій діяльності дітей з особливими потребами	73
<i>Мороз Л.В., Гречун І.П.</i> Розвиток творчості старших дошкільників на заняттях з іноземної мови	75
<i>Трофімчук В.М., Чучак К.О.</i> Роль мовленнєвої гри у навчанні усного англомовного мовлення дітей старшого дошкільного віку	76
<i>Лук'яник Л.В., Ляшецька О.І.</i> Психолого-педагогічні основи формування комунікативних умінь і навичок засобами ситуативних завдань на уроках української мови у початкових класах	80
<i>Павелків К.М., Коновальчук Л.Ю.</i> Розвиток креативного мислення учнів молодшого шкільного віку на уроках англійської мови ігри-вправи як засіб розвитку	83
<i>Романюк С.К., Подійом О.І.</i> Особливості використання англомовних пісень у закладах дошкільної освіти	85
<i>Трофімчук В.М., Панчук В.В.</i> Розвиток творчих здібностей на уроках англійської мови в початковій школі	87
<i>Павелків К.М., Сукало О.І.</i> Проблеми навчання іноземної мови в початковій школі	91
<i>Мороз Н.М., Миколаюк М.М.</i> Формування іншомовної комунікативної компетенції – важливе завдання вчителя іноземної мови у закладі дошкільної освіти	94
<i>Романюк С.К., Дутчак Т.І.</i> Гендерні особливості навчання іноземної мови дошкільників	96
<i>Романюк С.К., Гладковська М.В.</i> Використання казок на заняттях з англійської мови в закладі дошкільної освіти	100
<i>Лук'яник Л.В., Черепович І.В.</i> Використання народознавчої лексики у структурі уроку	102
<i>Данілова Н.Р., Гамула Ю.В.</i> Формування мотивації та інтересу до вивчення англійської мови на початковому етапі навчання	104
<i>Дуброва А.С., Івашко А.М.</i> Використання пісень на уроках англійської мови в початкових класах	108
<i>Денисюк Л.В., Гаврилюк О.О.</i> Інтеграція іноземної мови у процесі ознайомлення дошкільників з природою в аспекті розвитку креативності	112
<i>Павелків К.М., Сікора О.С.</i> Особливості викладання англійської мови в початкових класах Нової	

української школи	116
Трофімчук В.М., Димарчук Л.В. Проблеми підготовки дітей до вивчення іноземної мови в закладі дошкільної освіти	117
Верьовкіна О.Є., Пасічник Ю.В. Теоретико-методичні аспекти формування навичок говоріння у дітей дошкільного віку на заняттях з іноземної мови	120
Ковалюк В.В., Бичук С.Б. Сучасні технології навчання іноземної мови у дошкільному закладі	124
Дуброва А.С., Гаврильчик В.О. Викладання англійської мови за допомогою інноваційних засобів	126
Денисюк Л.В., Панасюк О.М. Компетентнісний підхід у навчанні іноземної мови у контексті Нової української школи	129
Мороз Л.В., Швець І.М. Особливості виховання національної гідності в учнів молодшого шкільного віку на уроках іноземної мови	131
Мороз Л.В., Панасюк К.А. Проблеми підготовки дітей дошкільного віку до вивчення англійської мови: аспект мовленнєвої діяльності	134
Ясногурська Л.М., Сидорчук Н.М. Географічна компетентність як одна із складових професійної підготовки майбутнього вчителя початкових класів	137
Романюк С.К., Ляшук А.В. Використання мультимедійних технологій у навчанні англійської мови у закладі дошкільної освіти	140
Ясногурська Л.М., Чорна О.Ю. Використання різних видів наочності на уроках англійської мови у початковій школі	142
Ясногурська Л.М., Бублей Л.М. Розвиток критичного мислення учнів молодшого шкільного віку на уроках англійської мови	144
Краля І.В., Швець Н.М. Значення вивчення англійської мови з дітьми дошкільного віку	148
Ковалюк В.В., Ришко О.В. Гра як засіб досягнення результативності навчання англійської мови	150
Мороз Н.М., Ковтунович І.І. Виховання інтересу до художньої праці на заняттях з іноземної мови	153
Ковалюк В.В., Савич Л.В. Формування навичок читання англійською мовою у здобувачів знань нової української школи	154
Дуброва А.С., Кошлата М.А. Англійська мова як складова процесу соціалізації дошкільників у закладі дошкільної освіти	157
Краля І.В., Савостьянова В.М. Особливості раннього вивчення іноземної мови в закладі дошкільної освіти	160
Ковалюк В.В., Хрящевська М.А. Форми організації роботи з вивчення іноземної мови в сучасному закладі дошкільної освіти	161
Хунавцева Н.А. The problem of organizing the facilitative interaction at the process of teaching pupils at secondary schools	164
Івашкевич Е.З., Яцюрин А.А. The empirical research of the determination of social intelligence of the teachers by the way of understanding by them a folklore	172
ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ.....	178
ЗМІСТ.....	180